

**Recenzja w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauk o polityce i administracji
dr Arkadiuszowi Lewandowskiemu**

Rada Dziedziny Nauk Społecznych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy powołała mnie w skład Komisji habilitacyjnej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji dr. Arkadiuszowi Lewandowskiemu. Niniejsza recenzja dotyczy oceny spełnienia powyższych kryteriów przez dr. Arkadiusza Lewandowskiego na podstawie przedstawionych przez niego osiągnięć naukowych.

Dr Arkadiusz Lewandowski wystąpił z wnioskiem o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce.

Na podstawie art. 219. ust. 1. Ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która:

- 1) posiada stopień doktora;
- 2) posiada w dorobku osiągnięcia naukowe albo artystyczne, stanowiące znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny, w tym co najmniej:
 - a) 1 monografię naukową wydaną przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a, lub
 - b) 1 cykl powiązanych tematycznie artykułów naukowych opublikowanych w czasopiśmie naukowych lub w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych, które w roku opublikowania artykułu w ostatecznej formie były ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. b, lub
 - c) 1 zrealizowane oryginalne osiągnięcie projektowe, konstrukcyjne, technologiczne lub artystyczne;

3) wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Sylwetka habilitanta

Dr Arkadiusz Lewandowski legitymuje się wykształceniem w dziedzinie nauk społecznych. Tytuł zawodowy magistra na kierunku politologia (specjalność samorządowa) uzyskał w 2009 roku na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Stopień doktora nauk społecznych w zakresie nauk o polityce uzyskał w 2013 roku, nadany uchwałą Rady Wydziału Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Praca doktorska została napisana pod kierunkiem prof. Witolda Wojdyły. Habilitant karierę naukową początkowo związał z Wyższą Szkołą Bankową w Toruniu, następnie pracował w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Płocku oraz Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku. Aktualnie jest zatrudniony na stanowisku adiunkta w Katedrze Teorii Polityki i Zarządzania Sferą Publiczną na Wydziale Nauk o Polityce i Administracji Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Współpracuje także z Państwową Akademią Nauk Stosowanych we Włocławku.

Ocena osiągnięcia naukowego

Habilitant jako osiągnięcie naukowe, będące podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego wskazał cykl publikacji zatytułowany: *Kryzys demokracji liberalnej w Polsce jako środowisko populistycznej polityki Prawa i Sprawiedliwości*, składający się z czternastu powiązanych tematycznie tekstów, w tym trzynastu artykułów opublikowanych w recenzowanych krajowych i zagranicznych czasopismach naukowych w języku polskim oraz angielskim a także jednego rozdziału z recenzowanej monografii wieloautorskiej. Większość z przedłożonych publikacji (11) została samodzielnie napisana przez Habilitanta, trzy z nich to publikacje współautorskie.

Habilitant wskazał dwa zasadnicze cele badawcze. Pierwszy z nich to systematyzacja rozważań teoretycznych dotyczących kryzysu demokracji liberalnej oraz współczesnego populizmu. Jako drugi cel dr A. Lewandowski wyznaczył określenie głównych przejawów populistycznej polityki w Polsce na przykładzie aktywności PiS.

Pytania badawcze, postawione przez habilitanta są następujące:

1) Na jakie determinanty współczesnego kryzysu demokracji liberalnej wskazują odnoszące się do niego teorie?

- 2) Jak w ramach współczesnych teorii kryzysu demokracji liberalnej sytuowana jest populistyczna polityka?
- 3) Jakie cechy charakterystyczne określają populistyczną politykę?
- 4) Poprzez jakiego typu argumentację PiS odnosi się do kryzysu demokracji?
- 5) Czy polityczne działania PiS (i jeżeli tak, to w jakich obszarach) spełniają kryteria populistycznej polityki?

Habilitant dokonał podziału artykułów wchodzących w skład cyklu na dwie, uzupełniające się części. Pierwsza z nich to próba systematyzacji kategorii: kryzys demokracji oraz współczesny populizm.

Porządkowaniem i typologizacją pojęć związanych z kryzysem demokracji liberalnej Habilitant zajął się m. in. w artykule pt. *Endogenne źródła kryzysu demokracji liberalnej jako przedmiot badań*, „Horyzonty Polityki” 2022, Vol. 13, Nr 44, s. 85-104. Autor wskazał na funkcjonowanie wielu pojęć odnoszących się do analizowanego zjawiska, badacze, na których powołuje się A. Lewandowski używają takich określeń jak: kryzys, zmierzch, koniec czy też śmierć demokracji, które odwołują się do kondycji współczesnej demokracji. Ustosunkowując się do funkcjonujących stanowisk badawczych, Autor jako symptomy kryzysu demokracji liberalnej przedstawił: spadek zaufania do wybieralnych instytucji, obniżenie poziomu frekwencji, wzrost chwiejności wyborczej, zanik identyfikacji partyjnej, problemy z formowaniem rządu, kryzys funkcjonowania takich obszarów państwa, jak: kryzys zaufania, kryzys przywództwa, kryzys komunikacji na linii elity–obywatele.

Analizę teoretyczną kryzysu demokracji liberalnej Habilitant przedstawił także w artykule pt. *Uwarunkowania politycznej kontestacji w perspektywie studiów nad kryzysem demokracji liberalnej*, „Teoria Polityki” 2023, nr 7, s. 101-119. Autor scharakteryzował dwa podejścia badawcze: normatywne i eksplanacyjne. Godny podkreślenia jest fakt, że nie tylko zaprezentował stanowiska badawcze, ale także dokonał oceny obu propozycji, wybierając jedną z nich jako podstawę swoich dalszych analiz. Kryzys demokracji liberalnej dr A. Lewandowski rozumie jako spadek zaufania do niej, który generuje uwarunkowania politycznej kontestacji systemu demokratycznego. Autor wskazał tu na determinanty kulturowe (zagrożona tożsamość wspólnoty i zmiany w obrębie tradycyjnych wartości i stylów życia), ekonomiczne (rosnące nierówności społeczne i deprivacja) oraz społeczno-instytucjonalne (elitaryzacja i technokratyzacja na wielu płaszczyznach systemu demoliberalnego). Stanowią one doskonałe środowisko do politycznej kontestacji demokracji liberalnej. Rozważania

zawarte w tym artykule świadczą o dużej znajomości tematyki, doświadczeniu badawczym oraz rozwiniętym warsztacie badacza.

Za interesujące, w wymiarze eksplanacyjnym, należy uznać stanowisko przedstawione w dwóch artykułach Habilitanta: *Polityczna imitacja jako źródło współczesnej kontrrewolucji w postkomunistycznej Europie - próba ujęcia teoriopolitycznego*, „Polityka i Społeczeństwo” 2021, 2(19), ss. 86-103 oraz *Imitacja, deprywacja, kontrrewolucja... W poszukiwaniu nieoczywistych źródeł wojny plemion?*, „Dyskurs i Dialog” 2021, nr 8(2), s. 9-26. Autor, odwołując się do Iwana Krastewa i Stephena Holmesa, źródeł współczesnego populizmu upatruje w imitowaniu przez nowe demokracje środkowoeuropejskie wzorców demokracji liberalnej funkcjonujących w państwach Europy Zachodniej. Wzorce te uległy „zachwianiu” szczególnie w wyniku kryzysów: ekonomicznego z 2008 roku oraz migracyjnego z 2015 roku. Podważone zostało przekonanie o nieomyślności Zachodu w kwestii rozwiązań gospodarczych z jednej strony, z drugiej strony w wątpliwość zostały poddane poczucie bezpieczeństwa i ochrony tożsamości narodowej. Co z kolei skutkowało popieraniem haseł głoszonych przez populistów.

W artykule *Post-communist populism in Poland: the case of the Law and Justice party*, „Ethnopolitics” 2023, Habilitant jako przejawy populizmu wskazuje na antyelitaryzm, straszenie społeczeństwa zagrożeniem bezpieczeństwa kulturowego i gospodarczego oraz podsycanie obaw wyborców dotyczących możliwości utraty tożsamości narodowej. Dr A. Lewandowski przywołuje tu stanowisko badaczy Rogera Eatwella i Matthew Goodwina, którzy klasyfikują podnoszenie kwestii utraty tożsamości jako cechę narodowego populizmu.

Także w artykule *Elites vs. the People: Populism in the Political Thought of Law and Justice*, „Annales UMCS, Sectio K” 2018, XXV, 2, s. 145-163 habilitant dokonał analizy wyróżników populizmu ugrupowania Prawo i Sprawiedliwość. Dr A. Lewandowski jako specyfikę populizmu w wydaniu partii Prawo i Sprawiedliwość wskazuje wymiar antyelitarny. Elity, szczególnie elity III Rzeczypospolitej są przez to ugrupowanie oceniane zdecydowanie negatywnie. Drugą stroną osi stanowi z kolei lud, będący pozytywną przeciwwagą dla elit.

Rozważania dotyczące kolejnego wymiaru populistycznej polityki ugrupowania Prawo i Sprawiedliwość odnajdujemy w artykule *Cultural security in the political programmes of Law and Justice*, „Athenaeum. Polskie Studia Politologiczne” 2017, nr 56, s 21-33. Dotyczą one drugiego obszaru populistycznej polityki PiS, czyli zagadnienia zagrożonej tożsamości i kultury narodowej. Habilitant odwołując się do założeń programowych partii Prawo i Sprawiedliwość wskazuje na przedstawiane przez tę partię zagrożenia tożsamości narodowej

i kulturowej. Według polityków PiS, wynikają one z dążeń centralizacyjnych Unii Europejskiej. Przekaz kierowany przez analizowaną partię głosi, że problem ochrony tożsamości kulturowej była pomijany przez elity III Rzeczypospolitej.

Dr A. Lewandowski ukazał także odniesienia populizmu do kwestii gospodarczych. W polityce ugrupowania Prawo i Sprawiedliwość w wymiarze ekonomicznym zagrożeniem jest polityka neoliberalna, realizowana w okresie transformacji ustrojowej, której konsekwencją są nierówności społeczne. W artykule *Subiektywna deprywacja jako determinanta działań Prawa i Sprawiedliwości. Przypadek programu Polski Ład*, „Polityka i Społeczeństwo”2022,1(20), ss. 106-121, Habilitant jako składnik populistycznej polityki wskazuje na odnoszenie się do deprywacji grup społecznych, rozumianej jako niezaspokojenie potrzeb w kwestiach ekonomicznych, ale także tożsamościowych. Koncepcja proponowana przez partię Prawo i Sprawiedliwość miała być korektą polityki ekonomicznej, skutkującą poprawą warunków życia oraz możliwością zmiany pozycji w stratyfikacji społecznej poprzez dowartościowanie grup niezadowolonych.

Habilitant w przedstawionych publikacjach, wchodzących w skład recenzowanego cyklu, scharakteryzował istotę populizmu ugrupowania Prawo i Sprawiedliwość. Jego wyróżnikiem jest przede wszystkim antyelitaryzm, oparty na dychotomii elity vs. lud. W tej konfrontacyjnej koncepcji elity jawią się jako odpowiedzialne za zły stan państwa i niewłaściwy przebieg procesu transformacji. Wykorzystując pozycję w systemie społeczno-politycznym realizują tylko własne interesy, nie biorąc pod uwagę konieczności zaspokajania potrzeb innych grup społecznych. Elitom przeciwstawiany jest lud przegrany w procesie transformacji i wykluczony z uczestnictwa w procesach politycznych.

Istotnym elementem populistycznej polityki PiS jest kwestia zagrożenia tożsamości i kultury narodowej. Według ustaleń Habilitanta, PiS uznaje, że wartości te są zagrożone przez czynniki wewnętrzne, związane z polityką prowadzoną przez rodzime elity polityczne oraz zewnętrzne wynikające z polityki kształtowanej przez Unię Europejską, a także kryzys migracyjny. Likwidacja tych zagrożeń jest konieczna poprzez odwoływanie do tradycyjnych wartości.

Autor w swoich publikacjach, wchodzących w skład ocenianego osiągnięcia naukowego, wykazał korelację pomiędzy kryzysem demokracji liberalnej a pojawianiem się tendencji populistycznych. Dlatego moim zdaniem cele badawcze postawione przez Habilitanta zostały zrealizowane.

Na podstawie przedstawionych artykułów pozytywnie należy ocenić warsztat dr. A. Lewandowskiego jako badacza. Artykuły są opatrzone właściwym aparatem metodologicznym. Autor swobodnie posługuje się funkcjonującymi koncepcjami teoretycznymi. Rozeznanie w problematyce widoczne jest także w przywoływanej w artykułach, bogatej i adekwatnej do opisywanej tematyki, literaturze przedmiotu. Autor w swoich badaniach przywołuje koncepcje i opracowania badaczy polskich i zagranicznych, min. Attili Ágha, Andrzeja Antoszewskiego, Andrása Biro Nagyego, Rogera Eatwella, Matthew Goodwina, Agnieszki Kasińskiej-Metryki, Joshuy Kurlantzicka, Stevena Levitskyego, Yaschy Mounka, Jan Werner Müllera, Adam Przeworskiego, David Runcimana, Ruth Wodak, Daniela Ziblatta oraz Jana Zielonki.

Przedstawiony cykl publikacji należy ocenić jako metodyczną, planowaną i spójną koncepcję, przedstawione artykuły naukowe wypełniają definicję „powiązanego cyklu”. Za słuszne należy uznać podzielenie cyklu publikacji na dwie uzupełniające się części, co ułatwiło recepcję prezentowanego wniosku. Habilitant przywołał argumenty, które miały ukazać sens zaproponowanego przez niego podejścia badawczego. Celem przyjętego przez Autora rozumowania jest uzasadnienie przyjętej procedury badawczej. Dlatego też pierwszą część wywodu poświęcił analizie rozważań teoretycznych, wykazując się tu znajomością problematyki i odwołując się do obecnych w literaturze przedmiotu ujęć proponowanych przez badaczy zajmujących się zjawiskiem kryzysu demokracji oraz kategorią populizm. Druga część badań to analiza populistycznej polityki ugrupowania Prawo i Sprawiedliwość, w odniesieniu do zaprezentowanych w pierwszej części cyklu koncepcji teoretycznych. Habilitant w swoich badaniach dokonał analizy tworzenia się koncepcji populistycznych, charakteryzując ich uwarunkowania endogenne i egzogenne.

Podjęta przez Habilitanta problematyka jest aktualna, erozja zaufania do instytucji demokratycznych jest widoczna w państwach europejskich oraz Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Dlatego istotne jest ukazanie etiologii tego zjawiska. Zaprezentowana przez dr. A. Lewandowskiego analiza przypadku stanowi cenny materiał eksplanacyjny, ukazujący korelację pomiędzy kryzysem demokracji w Polsce a kształtowaniem się tendencji populistycznych.

Biorąc pod uwagę całościową ocenę uważam, że osiągnięcie wskazane przez Habilitanta stanowi znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki o polityce i administracji.

Ocena aktywności naukowej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Dr Arkadiusz Lewandowski prowadził działalność naukową we współpracy z ośrodkami w kraju i zagranicą. Habilitant był wykonawcą w projekcie *Ethics and Integrity in Politics* realizowanym przez Instituto de Ciências Sociais da Universidade de Lisboa (ICS-ULisboa), finansowanym przez Fundação Francisco Manuel dos Santos (FFMS). W ramach projektu, pod kierownictwem Luísa de Sousy z Instytutu Nauk Społecznych Uniwersytetu w Lizbonie, dr A. Lewandowski prowadził badania nad etycznym i dyscyplinarnym wymiarem regulacji statutowych partii politycznych.

Habilitant brał udział w realizacji grantu pt. *Wielopoziomowa weryfikacja teorii adaptacji partii politycznych – przypadek Polski*, finansowanego przez Narodowe Centrum Nauki. Grant badawczy, o charakterze międzynarodowym był realizowany z udziałem badaczy zagranicznych z Niemiec, Belgii, Irlandii oraz Włoch na Uniwersytecie Warszawskim. Badania polegały na obserwacji kampanii wyborczych oraz przeprowadzaniu wywiadów z politykami.

Dr A. Lewandowski uczestniczył w pracach zespołu realizującego badania w ramach projektu „Polska Szkoła Pomagania”. Projekt realizowany był przez Ośrodek Badań Nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego, Centrum Badań Migracyjnych Uniwersytetu Adama Mickiewicza oraz Konsorcjum Migracyjne. Poza prowadzonymi w ramach grantu badaniami Habilitant był współautorem raportu *Polska Szkoła Pomagania. Przyjęcie osób uchodźczych z Ukrainy w Polsce*, który, co warto podkreślić, miał charakter diagnozy.

Warto podkreślić, że w powyższej aktywności habilitant uczestniczył nie w ramach rodzimej Uczelni, a we współpracy z innymi ośrodkami badawczymi.

Uzupełnieniem tej działalności jest aktywność w realizacji projektów badawczych finansowanych przez lokalne instytucje naukowe i samorządowe. Habilitant partycypował w dwóch projektach badawczych o charakterze lokalnym, którymi były dwa granty Prezesa Towarzystwa Naukowego Płockiego: *Problematyka edukacji w polskiej myśli politycznej po 1989 roku* oraz *Idee jako fundamenty porządku społecznego, politycznego i prawnego III Rzeczypospolitej*. Warto podkreślić, że efektem tych badań były publikacje. Habilitant był także kierownikiem i wykonawcą grantu badawczego pt. *Opozycja parlamentarna w Polsce w dobie rywalizacji partii postsolidarnościowych Platformy Obywatelskiej i Prawa i Sprawiedliwości (2005-2015)*. Grant finansowany był w ramach Konkursu Prezydenta Miasta Płocka pt. „Współpraca z wyższymi uczelniami”.

Podsumowując należy uznać, że kandydat wykazał się istotną aktywnością naukową przeprowadzaną w więcej niż jednej instytucji naukowej.

Ocena pozostałego dorobku i aktywności naukowej

Habilitant poza wskazanym osiągnięciem naukowym skupiał zainteresowania badawcze na innych obszarach, które korelują z ocenianym cyklem artykułów. Dr Lewandowski zajmował się zagadnieniami związanymi z funkcjonowaniem polskiego systemu partyjnego. Analizy obejmowały funkcjonowanie partii postsolidarnościowych w polskim systemie partyjnym. Habilitant analizował struktury organizacyjne, założenia programowe oraz aktywność polityczną koalicji „Akcja Wyborcza Solidarność” oraz ugrupowania Platforma Obywatelska.

Innym obszarem zainteresowań badawczych dr. A. Lewandowskiego był problem kryzysu migracyjnego w kontekście zagrożeń bezpieczeństwa. Habilitant w swoich badaniach skupił się na dyskursie politycznym obejmującym kryzys migracyjny oraz politycznym sporze o interpretację zagrożeń z zakresu bezpieczeństwa kulturowego i społecznego.

Dorobek naukowy po uzyskaniu stopnia doktora obejmuje 2 monografie, z tego jedną współautorską, 19 artykułów naukowych opublikowanych w uznanych polskich (17) i zagranicznych (2) czasopismach naukowych. 8 jest w języku angielskim, w tym: 2 artykuły opublikowane w czasopismach indeksowanych w bazie SCOPUS, 2 artykuły opublikowane w czasopismach indeksowanych w bazie Web of Science, a 16 artykułów opublikowanych w czasopismach indeksowanych w bazie ERIH Plus. Ponadto habilitant jest współredaktorem naukowym 6 monografii oraz 9 rozdziałów w monografiach wieloautorskich, ma na koncie także jeden artykuł recenzyjny.

Kandydat wyniki swoich badań przedstawiał na konferencjach naukowych: zarówno międzynarodowych, jak i ogólnopolskich, w tym kongresach politologicznych. Dr. A. Lewandowski ma na swoim koncie kilkadziesiąt wystąpień. Warto zwrócić uwagę na udział kandydata w konferencji europejskiej organizacji politologicznej. Habilitant pełnił także funkcje sekretarza naukowego oraz członka komitetu organizacyjnego konferencji naukowych.

Aktywność naukowa kandydata obejmuje także działalność w redakcjach czasopism naukowych: „Historia i Polityka” (redaktor tematyczny w sekcji nauki o polityce), „Społeczeństwo Edukacja Język” (sekretarz redakcji) oraz „Dyskurs & Dialog” (zastępca redaktora naczelnego). Współpracuje także w charakterze recenzenta z redakcjami czasopism naukowych takich jak: „Polityka i Społeczeństwo”, „Studia Politicae Universitatis Silesiensis”,

„Wolność i Solidarność”, „Zoon Politikon”, „Rocznik Towarzystwa Naukowego Płockiego” oraz rumuńskie „Studia Politica. Romanian Political Science Review”.

Dr A. Lewandowski legitymuje się następującymi wskaźnikami naukometrycznymi. Indeks Hirscha według bazy Crossref wynosi 1 (2009-2021), według bazy Google Scholar - 5, kandydat w autoreferacie wykazał 3 - zmiana może wynikać z okresu sprawdzania wskaźnika, według bazy Scopus indeks Hirscha wynosi 1. Liczba cytowań według bazy Google Scholar wynosi 69. Sumaryczna punktacja ministerialna wynosi 1895,5 pkt.

Należy podkreślić, że publikacje habilitanta oraz wskazana wcześniej działalność stanowią spójną koncepcję i świadczą o konsekwentnie budowanej karierze naukowej.

Działalność organizacyjna, dydaktyczna oraz popularyzująca naukę

Wysoko należy ocenić aktywność dr. A. Lewandowskiego w dziedzinie organizacyjnej. Habilitant wykazał się inicjatywą przy tworzeniu Oddziału Polskiego Towarzystwa Nauk Politycznych w Płocku, od 2019 roku pełni w nim funkcję Prezesa Zarządu Oddziału. Sprawował również funkcje kierownicze podczas pracy w Mazowieckiej Uczelni Publicznej. Piastował funkcje: kierownika Zakładu Nauk o Polityce i Bezpieczeństwie oraz prodziekana na Wydziale Nauk Humanistycznych i Społecznych. Zajmował również stanowisko Dyrektora Wydawnictwa Naukowego Mazowieckiej Uczelni Publicznej w Płocku. Działania Habilitanta w tym zakresie skutkowały wpisaniem wydawnictwa do ministerialnego wykazu wydawnictw publikujących recenzowane monografie naukowe. Za wartościowe należy uznać zakończone powodzeniem autorstwo wniosku o pozwolenie na utworzenie kierunku studiów Bezpieczeństwo wewnętrzne w w/w uczelni.

Habilitant prowadził zajęcia na różnych kierunkach studiów. Zajęcia prowadzone przez dr. A. Lewandowskiego były związane z problematyką teorii demokracji, metodologią procesów badawczych, systemami politycznymi, instytucjami publicznymi oraz bezpieczeństwem państwa. Habilitant był promotorem 40 prac licencjackich, zrecenzował 40 prac licencjackich.

Wskazane powyżej aktywności są komplementarne z działalnością naukową prowadzoną przez habilitanta.

Dr A. Lewandowski wykazuje się także osiągnięciami w zakresie popularyzacji nauki. We współpracy z lokalnymi instytucjami inicjował i organizował spotkania dla studentów oraz uczniów szkół średnich dotyczące problematyki polityki i bezpieczeństwa. Do tej działalności należy zaliczyć także organizację spotkań i seminariów z udziałem naukowców i

publicystów politycznych. Habilitant prowadził warsztaty, przybliżające uczestnikom zagadnienia związane z wyborami parlamentarnymi, brał udział w audycjach radiowych i telewizyjnych w roli eksperta, komentującego bieżące wydarzenia polityczne.

Konkluzja

Reasumując uważam, że osiągnięcia naukowe dr Arkadiusza Lewandowskiego stanowią znaczący wkład w rozwój dyscypliny nauki o polityce. Habilitant wykazał się także istotną aktywnością naukową przeprowadzaną w więcej niż jednej instytucji naukowej. Tym samym spełnił kryteria określone w art. 19 ust. pkt 2 i 3 Ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.)

Dlatego wnoszę o dopuszczenie do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego oraz popieram wnioski o nadanie dr. Arkadiuszowi Lewandowskiemu stopnia doktora habilitowanego w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

Tomasz Bojarowicz